



Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 20. Nescitis. Stultitia imputatur, onera petere, ad sedendum, vt ipsa regalis exprimit corona, & propinqua Elimelech.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

num omnium iuramentum; quo se potest, ait Di- Paulus, Deus obstringere, scilicet per semetip- sum: Non habet maiorem per quem iuret. Qui: er- go iurat, quod omni vult credi securitate nec eius illum superesse dubium? Quia detestor ego super- biam Iacob. In Hebræo detestor, significat: Fa- stidio: quasi aperte dicat: Vno ego; fastidio in homine superbiam. Sumitur methaphora de mu- liere plebea, quæ magnam se vult præferre ac iac- tate dominam (a) vt autem talis esse videatur miram affectat in gestibus, motibus, incessu; cõ- positionem, ais autem: quàm mihi patet nauseam talis mulieris superbia, & cultus inordinatus. Ita de homine Deus conqueritur: An ergo Domine alia non sunt tibi crimina molestata in manu in homine, quæ tibi nauseam pariant grauiorem? Quæ non adulteria? Quis sanguis corruptus, quis effusus? Annus. Hæc tamen habent in homine quoddam morium. Carne constat, non minor si ad delicias carnisque incline ut voluptates. Sanguine abundat plurimum, nec inultum, si of- ferretur, si ignescat. Inopia laborat, quæ ad mi- teris, si manus ocludat pauperibus. Attamen superbia, quo quæso vilis homo ad hæc in se obiecto iuligatur? Nullum inuenies omni- no, at magnam humiliandi materiam: Humilitas- tio tua in medio tui. Te ipsum circumspice. Ea de causa, hoc præ cæteris est vitium detestandum & abominabile; inquit Sapiens: Pauperem superbum. De quo se p. test iactare indigens omnibus? Et qui tam pauper, ac Iacobus & Ioannes, qui etiam hoc parum, quod possidebant, deseruerant, vnde illis nata tam superba cogitatio, vt primarias in Deite- gno tibi sedes vendicarent? Hoccine postulas? Ipsi Luciferi superbia nimia hæc erat in coque detestanda.

II. Similitudo. (a) Sc. po- me dou.
Miche. 6. 4.
Eccli. 25. 4.
Ser. 2. de tribu s. Simonis, & Ser. 4. S. Benedi- ctio.
Isai. 14. 11.
Isai. c. 9. 1.
Diu. 7. 10.
Isai. 6. 1. & 7. 10.
T. 6. 12. 35.
D. B. 88.

abo? Vbi stant omnes, vniuersi ministrant, in pace inimice sedibus? Quid laborasti, vt iam fideas? O Sanctissimi Apostoli, si supremo Ange- lo tanto vitio vertitur illud: perbia, quid erit de vobis tenuissima le reus hominibus? Et quæ tua, ambiciose, superbia, qui nihil tam anxius quæ- ris quam primas sedes occupare, qui vix scami- no, infideas, & gaudes opulentus? Necdum didicisti discipulus esse veritatis, & cathedras ambis, prælati, Epi copi? Apaga: Nes- cius quid peratis.

§ 20. Nescitis, Sceleris imputatur, onera pe- tere, ad sedendum, vt ipsa regali exprimitur corona, & propinqua Elimelech.

A lteram stulticie speciem aperimus, onera quæcero ad sedendum. Dic vt sedeam. Di- gna ass ambis, vt sedeam? Nescitis quid pe- tatis. Quid esse cogitas Episcopum, Archiepiscopo- patum, Pontificatum, an vt sedeat? quid tibi persuades dari, dum tibi conceditur vobis reg- gimen, iudicis officium? An vt sedeam? Stulta nimis est hæc opinio. Neutiquam, sed vt stes ce- reatus in pedes, ac mille laboribus, curis mille- nis preparatum ac cingas, vt huc, illucque discurs- ras opitulatur. Explanat D. Bernard. Seraphim quos vidit Isaias itantes: Et Seraphim stabant. Solus quippe Deus sedebat: Vnde Dominum seden- tem. O Magnum Seraphim: Et Baptista erat in lucerna ardens & lucens. Non sedet: Amicus autem sponsi stat, & gaudio gaudet, propter vocem sponsi, stat Ioannes, neque enim arundis est vno agitata, hoc est, stare; stat: sicut iuxta cru- cem, nisi Moyses stasset in conspectu eius, stat, quia amicus, stat, qui ardens est, & Seraphim stare describitur, versus amicus sponsi, qui proceden- tis; thaliam suo non amulatur gloriam, sed parat viam, sed prædicat gratiam, vt & ipse de plenitu- dine eius accipere mereatur. Lucet ergo Ioannes tan- to vique clarus, quanto amplius seruet: hinc Lu- ceser qui solus iustitia non vsu pare venit, sed præ- nuntiare splendorem, non sum ego, inquit, Christus, ac si manifeste Luciferi dicere videretur, quid ad- miramini intuentes splendorem meum, non sum ego sol. O Lucifer: h. d. itage? Qui mane oriebaris, in veritate non stesisti, quia Seraphim non fuisse: quia Seraphim ardens & lucens interpretatur: in vero miser habuisti lucem, sed ardorem non habuisti, boni erat tibi magis esset quam Lucifer, cecidit ergo Lu- cifer, vt fugiat de celo, Seraphim vero stabat: super illud, stant Seraphim a tota, & suspensi in contem- platione

I. Quæ fr- cordit- nes bon- superio- tis. Nam 7.
Ser. 10.
Gen. 6. 1.
Gen. 6. 1.

ratione sedentia in throno, in federe tenuisti, o impiet propterea tui moti sunt pedes, & effusi sunt gressus tui filius est, qui sedet in throno, Dominus Sabbathi, Seraphim vero stant exierunt se, & intuentes in eum, in quem prospicere concupiscunt.

I. Quæ sunt conditiones boni ligero-
15-
16-
17-
18-
19-
20-
21-
22-
23-
24-
25-
26-
27-
28-
29-
30-
31-
32-
33-
34-
35-
36-
37-
38-
39-
40-
41-
42-
43-
44-
45-
46-
47-
48-
49-
50-
51-
52-
53-
54-
55-
56-
57-
58-
59-
60-
61-
62-
63-
64-
65-
66-
67-
68-
69-
70-
71-
72-
73-
74-
75-
76-
77-
78-
79-
80-
81-
82-
83-
84-
85-
86-
87-
88-
89-
90-
91-
92-
93-
94-
95-
96-
97-
98-
99-
100-

Moyse moti proximus, pro populo, quæ regebat, sollicitus, ne sine pastore prex in diuersa rapetur, ad Deum suppliciter confugit, ipse suo ore nominet, sua manu constituat plebis gubernatorem, hoc autem postulando, patiet tanto munere conditiones proponit requiritas: Prouideat Dominus Deus spirituum omnium carnis, hominem, qui sit super multitudinem hanc, & possit exire & intrare ante eos, & educere eos, vel introducere ne sit populus Domini, velus oves absque pastore. Omnia verba hæc expendit Origenes. Primum, obsecrat Deum, ipse proprio statuat iudicio populo præfuisse: non enim decet humano favore eligi superiorem, non gratia parentela, non respectu carnis aut sanguinis, non mulierum i. terceliosne, pro vi. hi duo fratres niebantur, sed Dei ote, Dei manu, Dei electione. Eo modo primas Ecclesie præfides elegerunt: vno quippe deficiente, Iuda scilicet prociatore, in concilio congregantur, Diuina implorat gratiam, vt in eius locum eo dignum sufficere dignaretur: Tu Domine, qui corda nostros omnium, ostende quem elegeris ex his duobus vnum. Secundum: Domine: assignat proposito conueniens agnomen: Dominus Deus spirituum omnium carnis, q. d. Tu Domine, qui omni carni spiritum infundis & animam, tu Domine, qui propria manu omnium hominum animas artifex procreasti (hoc quippe significat: Omnis carnis, vt olim dixerat: Omnis caro caro corruptura: diuina suam) illaque caribus ac corporeibus infudisti. Designa: quis esse debeat Præfatus in Republica, sicut anima in corpore, qui det ei vitam, spiritum, & vires, qui totus sit in tota, & totus in qualibet eius parte, vt nec minima parti, nec vnicui deficiat ea, illo. Talis sit, oportet superior, anima corporis mystici, qui curam gerat pauperum ministrum, videat desolata, propius egerit: succentrat hinc consilio, illi electio molyna, alteri consolatione, tantaque cunctis adit sollicitudine, vt totum suum esse in illo vnicui habere videatur. Conclude, nim qui talis esse debet, tempus locumque sedendi sit habiturus.

esse possit, vt Protector, vt promisor vt inersalis, vt sol & ciuiplica, de quo veritanti possit illud Ecclesiasticus: Sol illuminat per omnia recessus, & gloria Ecclesiæ. Domini plenum est opus eius. Sit cœlum, terra & 16. pallum vniuersa, cui influentias ac lucem suam communiat: Super multitudinem, & super omnes: tristis soletur suauis, pauperi succurrit liberalis, effrenem correat audacius, immorigerum corrigat fortius, reprehendat delinquentem animosius: Corripit inquietos, consolat pulcherrimos, suscipiat infirmos, patiens sit ad omnes: vt ait D. Augustin. ex magno illo Prælatorum instructore D. Paulo mutuatus. Sit vt animal illud Ezechielis, tot tamque diuersis videat faciebus; videat vt leo, vt homo, vt vitulus, vt aquila: sit quibusdam vt homo benignus, alijs vt leo terribilis.

Hanc præ cæteris involuit difficultatem minus Prælatum, quod stylo perelegant ponderat D. Gregori Nazianz. dans rationem, cur electus in Episcopum, omni detractans fugam arripuerit. Terret (inquit) me onus prælatum: est namque que curam gerere tanta, tamque variae personarum multitudinis hominum qui sicut numero, sit differunt conditionibus sitque contrarijs humoribus: Profecto ars quedam artium est, & scientiarum vni videretur, hominum videretur: se namque animal maxime varium, & multiplex. Et paulo Nazianz. inferius adducta similitudine se clarius exponit: Quemadmodum si quis bellum variam, & multiplicem ex multis bellis magnis viciis, paruisque feris, miribusque constata curare, & ducere aggrederetur: hinc in nauis adeo varia, & prodigijsa gubernanda, maximus proculdubio labor subeundus est. Tale est Republicæ corpus, tot tamque varijs sibi que reuignantibus consians conditionibus, quot sunt qui in ea viuunt; omnibus adesse debet Præfatus auxiliator. Sententia est D. Gregorij negotium esse intolerabile, & quod auxilium reddat vtrum maxime prudentem, ex eo quod (inquit) homo animal sit tam varium, vt impossibile sit in omnibus illa sam. Terret, prudentiam. Iam hunc ceteris ex nimia humanitate moribus dissolutum, nunc illum præ nimia tristitia melancholicum: modo se nimis effundit, modo se plusquam comencia, alijs subtrahit: iam totus paratus vt præclusus, iam totus lentatius vt Anachorita, &c. Quam varius, quam anxius, quam dubius esset medicus qui in firmum cerneret, singulis horis nouis ac merbo suo contrarijs accidentibus agitari: Si agitur ex hac varietate, res est plena negotij nominem recere, quid esse, quam arduum, quam

1. Theofall.

14. 31. Apolog. 1. non longe a Princi- pio.

D. Cæcilia. animal maxime varium, & multiplex. Et paulo Nazianz. inferius adducta similitudine se clarius exponit: Quemadmodum si quis bellum variam, & multiplicem ex multis bellis magnis viciis, paruisque feris, miribusque constata curare, & ducere aggrederetur: hinc in nauis adeo varia, & prodigijsa gubernanda, maximus proculdubio labor subeundus est. Tale est Republicæ corpus, tot tamque varijs sibi que reuignantibus consians conditionibus, quot sunt qui in ea viuunt; omnibus adesse debet Præfatus auxiliator. Sententia est D. Gregorij negotium esse intolerabile, & quod auxilium reddat vtrum maxime prudentem, ex eo quod (inquit) homo animal sit tam varium, vt impossibile sit in omnibus illa sam. Terret, prudentiam. Iam hunc ceteris ex nimia humanitate moribus dissolutum, nunc illum præ nimia tristitia melancholicum: modo se nimis effundit, modo se plusquam comencia, alijs subtrahit: iam totus paratus vt præclusus, iam totus lentatius vt Anachorita, &c. Quam varius, quam anxius, quam dubius esset medicus qui in firmum cerneret, singulis horis nouis ac merbo suo contrarijs accidentibus agitari: Si agitur ex hac varietate, res est plena negotij nominem recere, quid esse, quam arduum, quam

III. Similitudo.

quam difficile tot, tam varie & tanque sibi contra- rios prudenter, sapienterque gubernare? Hoc munus est superioris. Iudica, si talia illi incumbant, num locum sedendi sit consecutus.

Quartum: *Qui possit exire & intrare.* Qui antecedit, modo ut alicubi iniret, modo ut discedat. Hoc est, ut ipse in se vitia; sua, sit omnium virtu- tum exemplar, quae debent exerceat, simul & vitiorum, a quibus sit fugiendum. Ipse in se sit exem- plum omnibus a rectorum, sit ut David bonus pastor, qui oves praecedat illas iustruens manibus suis: *In intellectibus manuum suarum deduxit eos.* sit orationis speculum, honestatis, abstinentiae, pa- tientiae prototypum, doceat superbiam, iram, invidiam, gulam, accediam fugiendam Collige num ad illa rite peragenda, locum sedendi sit habiturus.

Tandem ait: *alis sit, & ita populo praeminet,* quantum pastor ovis: *Ne sit populus Domini, sicut oves absque pastore.* Populus oves sunt, Praelatus pastor. Tanto praelatiorem eius esse conuenit vitam, opera, virtutes, ac tanta perfectione oportet ea operetur, quanto vita munusque pastoris omnium eminet conditione sublimius: de quibus D. Greg. Nazianz. fuse dicitur, ex quo D. Hier. eius discipulus dicendi sumpsit argumentum: *Futurus Pastor Ecclesiae talis eligitur, ad cuius comparationem, recte ceteri grex nominentur.* Imo & D. Greg. eandem doctrinam modo istem, modo diuersis verbis saepius repetit. Attende igitur responsum Domini, petitioni Moyfi conueniens. Respondet: gratum habeo quod petis, ego ipse Praelatum, qualem conuenit multitudini populi prouidebo. Quis ille, Domine? *Tolle Iosue filium Nun &c.*

Stabis coram Eleazaro Sacerdote. Hoc verbum: *Tolle,* vix quaedam insinuat, ac violentiam, talem, quali furum ad crucem trahunt satellites. Ita Do- minus Moyfi de ducibus illis, quos damnat eru- cingendos. *Tolle cunctos principes populi & suscipe eos contra solem.* Ita quoque de Iosue: *Tolle Iosue, coage illum, de loco ubi sedet, extrahere, nolo ipse se moueri ingerat vitoneus, procuret, ambiat, se non inuitatus intret.* O dignum Praela- tum vi adactum, ex angulo erutum, de monaste- rio abstractum, ad dignitatem promotum, qui quasi ad crucis supplicium deducatur, ut S. Martinus, quem dolo Episcopum consecraverunt, & D. Gregorius Neocæsariensis, & D. Gregorius Magnus, D. Ambrosius & alij quam plurimi, de quibus laudabiliter Annales Ecclesiastici, qui nihil na cordi capiébant, quam nescire, se dignitatibus subducere, latere, notique esse nemini.

Primum igitur praecipit: *Stabis coram Eleazaro Sacerdote.* Hæc autem prima sit Principis, Regil-

que sollicitudo, stet coram summo Pontifice, ac Praelatus Ecclesie, ut eorum obediat ceter præcep- tis. Significat, hanc præcipue sollicitudinem esse debere potestatis secularis, ut parata sit sem- per potestati feruere spirituali. Verumtamen op- tate delineat Praelatum. Primum: sciat sibi non esse sedendum, sed standum: *Stabis.* Stare, sym- bolum est eius, qui paratus est ab vna & altera parte dare auxilium. Ob hoc (inquit D. Gregor.) & praebat D. Bernard. Christus D. Stephano itans apparuit: q. d. Amice ne timueris, fidelissime, par- tatus esto tibi auxiliaturus. Praelatus stans, ut velox pauperem defendat, qui inuult opprim- tur, puella promptus occurrat inopi, ne pecu- niam propudius sui corporis emeretur; estru- nem impertretitus coëctat, qui noctibus turbat ciuitatem, seruis omnibus seruiat, D. Pauli imi- tator. *Omnium me seruum feci.* Congruit seruis stare. Quo tempore me Deus Episcopum crea- uit, me seruum omnium esse intellexi, prouide mihi persuaasi, mihi incumbere sedere nunquam, stare semper. Exterum sapit, Praelatum conse- crari cui omnes seruiant, qui sedeat, qui quiescat otiosus: non creatur populus, ut illi seruiat, eligi- tur ille ut populo sedulus deseruiat. Vnde dum Dominus Davidem vixit in regem, cum de ijs plenius instruxit, quæ ab illo hoc munere praetendebat: *Cognouit David, quoniam confir- maste eum Dominus Regem super Israël, & quo- niam exalaste regnum eius super populum suum Israël.* Textus Hebraicus, ut noster notat Ca- ietan. legit: *Propter populum suum;* q. d. Deus No- ueris o David quod te Regem non creauerim, ut tibi populus seruiat, te laute excipiat, sed ut tu populo in omnibus seruias: *Propter populum.* Seruus Superior, Princeps Praelatus, ad hoc enim eligitur, ad hoc instituitur. Laude digna est illa celeberrimi Philonis annotatio, circa il- lam cetemoniam, qua usus est Pharao Rex A- gypti. Cum eximiam audiens sapientiam, qua Ioseph Patriarcha sua exposuerat somnia; talem esse iudicauit gubernatorem populi dignissi- mum, vnde dum illum vult in protegem plebi suæ praeficere torquem auream collo eius iniecit: *Tu eris, inquit, super domum meam, & ad oris tui imperium cunctus populus obediet &c. collo torquem auream circumposuit.* Quid hoc, ut cum totius populi constituit Prin- cipem, eius collo torquem auream componit? Catena collo appensa magis praefert seruum quam Dominum; quia phrasi Scripturae, Liber- tas declaratur collo libero, quocirca Domi- nus ut exponat suas contra populum querelas, cum

Esai. 77. 72.

In Apolog. c. 1. 30. principio. D. Hier. Epist. 53. ad Oc. 2. Tom. 2.

Num. 27. 18.

Num 25.

1084.

1084.

Hier. in Epist. 53. ad Oc. 2.

3. Cor. 19. Eua. L. 2. de ca. 1084.

11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

1084.

eum esse contumacem, Deo rebellem, ait: *Populus dura ceruicis eius non ligata, non flexibilis. Et ut populum suum moueret, ut se feruente eximeret, & in ipsam assereret libertatem: sic ait: Solue vincula colli tui captiua filia Sion.* Tandem dum sibi Dominus vult subicere mancipium, collo catenam seu annulum circumponit, hoc namque symbolo feruus esse digni scitur, sicut ipsa caena salutatio signum est libertatis. An ignoras, quærit Philo, quod esse populi Principem, sit eundem esse mancipium, quia sicut seruus totus quantum est, non sui sed Domini est, ita ininceps ac superior, totus totum in Republica bono est alligatus, obstrictus illi occurrere in prosperis & in aduersis, nocte, & die, in pace & bello. Concedo catenam esse auream, attamen stringit, ligat quasi ferrea, & bene exposuit Antigonus Rex Macedonæ, de quo *Athanasius*. Quoniam enim filius suus princeps, quia pater cepit, suis maiorem quæreret voluptatibus licentiam, sic grauiter eum moxerit: *Ignorans filius, regnum nostrum esse quandam nobilem auream, & honorificam seruitutem?* An non vulgare est proverbum, viros aureis compedibus vincidos tuerentur? Aureis torquibus cōstringuntur, ac condemnantur in Republica salutem gubernatores. Hoc Dominus Dauidi declarauit: *Conseruauit eum Dominus regem propter populum suum.*
 Hoc supposito pedem ulterius proferamus. Qui decem (questio proponitur) seruire tenentur Principibus, posset ne sedere: & qui centum? & qui mille? Quinimo hoc ipsis Christus intimaui, quos piotoprælatos Ecclesie sue elegit, ut eos vidit de primaria dignitate contentiosos: O desideratissimi mei discipuli, quam parum nostis, ad quid sedes in regno meo præparentur: non ut quis in eis sedeat, domiat, opparet foueatur, nequaquam at ut seruiat omnibus, prout in me confitens: *Filius omnium*, eximus ille Prælatum summus Pontifex, & Princeps Pastorum: *Non venit ministrare, sed ministrare, dare animam suam &c.* Explorat moralis doctor epithetum singula e quo propheta Iob Principes, Prælatosque adornat: *Qui portant orbem.* En tibi propriam inquit, republica rectoris, Superioris, Regisque definitionem essentialem: *Qui portant Republicam, qui portant regnum.* Misere mei Deus. Si vir sibi molarem imponeret lapidem, an illi uaret sedere, quiescere? Si montem imponeret, si cunctos Hispania mon-

tibus grauaretur. Hoc est asserit Diu. Gregor.) mundi Prælatum consecrari, totum tu s humeris mundum superimponi: Prælatum eligi Provincie, vel ciuitatis, totam hanc humeris tuis molem inuici? Eam namque de auctoritate Rex graue *Castro* dicitur *Duxis populi* dicitur: cuius totum illi inuicitur potestas regni, tribu, alium, Curiarum: Nobiles, plebei, fora, basilicæ mercatorum, &c. Proinde non ma e quidam hæc verba penduntur Domini per Ezechielem: *Super ducem onus istud* In Hebræo nomen *Ezer*. Dux ab eadem radice derivatur, a qua onus. Hinc capies rationem cur corona Regibus imponatur. Corona regnum præfert, genitrix vero præioræ, ac præiudica, eundem loquuntur provincias ac ciuitates. Hoc significat ipse Rex, dum ait: Hæc ciuitas seu provincia pertinet ad meam coronam: coronam autem capiti Regis imponi, insinuat, quod eius capiti, eius cura, eius diligentia ut onus imponatur tota Republica, ciuitates omnes, villa, loca, viri, mulieres: eo quod tota pax, quies, consolatio, regnorum fortitudo, de capite, & sollicitudine tuorum pendeant Regum ac Superiorum.
 Super hoc fundatur ius, quo pollent Reges, ac superiores, petendi a subditis suis census, redditus, vestigalia in sui alimentum, ut negotiis succurrant necessariis, in conseruationem, Republicæ defensionem, ut omnes suos intendant sensus in beneficium, salutemque subditorum: Quia si illis media non essent sufficientia, ad vitam suam, auctoritatis ac status conseruationem; maior curatum pars illis necessarius conquirendis impenderetur unde nec omnibus sensibus, mente ac prudentia possent intendere Republicæ sibi subditæ. Ut verò eius soli proficiant emolumento, illis ab inferioribus abunde quod vitæ necessarium est, prouidetur, ita ut, aliis non distrahantur curis quam ut populi inuigilent prosperis successibus, quieti, saluti: hoc enim illis onus imponitur, dum aliis præficiuntur. Nunc igitur, si prægrandem confites coronam, illique lapides multos ut molares, seu ripesi texeres, an quæ ea icu impneres eum, cæso, interroga, num illa ipsi sit quietem allatura, num cum illa quietus possit sedere. Ex his igitur licuit conuolues, quali possit esse Prælatum qui omnium curas debet suscipere. O quam graue iter Domini Paulum hoc munus, hoc onus deprimet qui ad longum suis recensitis laboribus, aduersitatibus, ieiuniis, vigilijs,

III. Tributa ex iure debentur.



g' ijs, persecutionibus, carcerum vinculis, lapidum imbribus, addi: Prater ea, qua exirifecti sunt, infirmitas mea quotidiana, sollicitudo omnium Ecclesiarum. Quis infirma ur & ego non infirmor: quis scandalizatur, & ego non uror? Hac mihi multo sunt molestiora, quam ieiunia, carceres, persecutiones, flagellis cedi, lapidari. Per sententiam, dum sint dignitates ad quietem, & sensionem delinunt, oriolam. O si hęc alius attenderent Præ au (ait Diu. Bernard.) qui præiuras audis ambiunt, pedem cito, ne dubites, ab instituto retraherent: Meditantibus quidem honores, blanduntur, sed onera penitentibus, cedunt sunt, atque fortissimè. Non omnes autem capiunt hac verbum.

D. BERN.
Ep. 4. ad
Henric.
Senonens.
Artemisif.

Multis enim non tantum ad iudicia, & alacritate currerent ad honores si esse se viderent, & onera. Gravius profecto meuerent, ne cum tanto labore, & periculo quarantibus essent: infatigabilem dignitatem. Nunc vero quoniam sola attenditur gloria, & non poena parum est clericum, erubescere in Ecclesia, seque viles existimant, & gloriosius, qui quocumque eminentiori in loco non fuerint subleuati.

IV.
Allegoria.

Intentioni nostræ servit historia mulieris Ruth. Monuus est ut quidam affatim dices nomine Elimelech, relicta vidua coniuge sua Ruth, ac agri cuiusdam possessione gratissima. Ilum quidam eius cognatus appetit, pretium obtulit emere enim peroptabat. Cui Respondetur, sciret, illam possessionem secum magnum onus inuoluere, nimirum, quod qui agnum illum emerit, vxorem defuncti sibi in vxorem deberet acceptare: Quando emeris agrum de manu mulieris Ruth quoque Moabitarum, qua vxor defuncti est, debes accipere. Hoc sibi grande censur onus: & bene quidem (ait Ferrardentius in Ruth.) ut enim sacre licet ere indicat, iam ille iunctus erat matrimonio, propriamque habebat vxorem, cui plus satis erat, eiusdem curam gerere, quocirca respondit: quod tantum sibi onus assumere non præsumeret, vnde & ait: Cedo iuri propinquitatis, tu meo iure privilegio. Tu tibi emitto agrum, tu tibi tantum pariter onus imposito, tu videri curam agito, tu illam tibi in vxorem sociato, mihi plus satis negotij facessit vniua mulier, vica domus. Hoc paraphrasis Chaldaica clarius explicat: quod scilicet hoc modo responderit: Hoc dextro non possum redimere mihi: Cum enim vxorem habeam, me non deceret alteram superducere, quandoquidem constarentur ob id domi mea discordia, & fraudarem hereditatem

Ruth 4.
FAVARDENT.

meam. Reddito tu tibi, &c. Tu cui gratia iunus addet dignitas, præiura, officium senatoris &c. Hoc velut scias, quod si miram exoptes, tibi vidua, Ecclesia est affumenda, & eius parochiana, cum vi sponsam habeas oportet. Tibi vero Respublica, cuius existem animam, pauperum, afflictos in, discordium. Perpende mulierem iam in no te habere, animam tuam, plus satis negotij tibi facessit pro illa Deo reddere rationem. O si hoc attenderis, quomodo dices: Cedo iuri propinquitatis &c. Hoc argumentum videbatur D. Gregorius Nazianzen, qui dum se audit Anastasem electum, fuga sibi Nestor consuluat, & postmodum sue fugæ datus rationem, eo quod plures ostenderent, compositionem sibi tractatum Apologeticum, quod acceptare, insuper & præterdere præiuras, nihil aliud sit, quam sibi proponere quod in eis periculum, honorificum, opulentum esset, se Dominos esse ab omnibus cultos, reuerendissimos: Vix autem mentium atque subsidiam hunc ordinem esse indicantes, at non minus redolende rationi obnoxium, sed imperium liberum, ac referendarum variationum metu solutum. Qui hæc, ut ego, perpendat, his oneribus annexis dicit: Cedo iuri, &c.

meam. Reddito tu tibi, &c. Tu cui gratia iunus addet dignitas, præiura, officium senatoris &c. Hoc velut scias, quod si miram exoptes, tibi vidua, Ecclesia est affumenda, & eius parochiana, cum vi sponsam habeas oportet. Tibi vero Respublica, cuius existem animam, pauperum, afflictos in, discordium. Perpende mulierem iam in no te habere, animam tuam, plus satis negotij tibi facessit pro illa Deo reddere rationem. O si hoc attenderis, quomodo dices: Cedo iuri propinquitatis &c. Hoc argumentum videbatur D. Gregorius Nazianzen, qui dum se audit Anastasem electum, fuga sibi Nestor consuluat, & postmodum sue fugæ datus rationem, eo quod plures ostenderent, compositionem sibi tractatum Apologeticum, quod acceptare, insuper & præterdere præiuras, nihil aliud sit, quam sibi proponere quod in eis periculum, honorificum, opulentum esset, se Dominos esse ab omnibus cultos, reuerendissimos: Vix autem mentium atque subsidiam hunc ordinem esse indicantes, at non minus redolende rationi obnoxium, sed imperium liberum, ac referendarum variationum metu solutum. Qui hæc, ut ego, perpendat, his oneribus annexis dicit: Cedo iuri, &c.

§. 21. Præiura magnum onus, merito significandum, ob ea multa ad qua obligat, qua mitra, ac Diui Gregorij dolor significat.

Demum ait Christus: Ne scitis quid petatis: quia non est munus ac dignitas, ut sibi persuadebant, res plena delicijs, gratia quieti, apta seipsum proinde statim illos in errogans adiungit: Potestis bibere calicem, quem ego bibiturus sum? d. Noueritis, amici quod ambire præiuram, sit manu calicem accipere plusquam selleum: si ve oportet, officium exequantur. Nemo non approbat ut veram hanc D. Pauli sententiam, hec à pleribus uocatis male intellecta: Qui Episcopatium desiderat, bonum sibi desiderat. Hanc SS. Patres varijs. enucleant, conceptibus. Immo D. Hier. Negat hoc verbum: Opus. Opus non dignitatem, laborem non delicias, opus per quod hunc vitæ decreuit, non inuictus. Occurrit fastigio. Num arbi raris, in Episcopatu hoc esse præcipuum, quod sit dignitas suprema, cuius quis pollet honore, diuini auctoritate. Maestrate? Abertas. Hoc est in eo principale, quod sit virtutum omnium officina, proinde proprium Præla-